

Latvijas pagastu bibliotekāru 6. kongresa memorands

“Pagasta bibliotēka – vieta kopienas attīstībai”

Mēs, Latvijas pagastu bibliotekāru 6. kongresa, kas norisinājās tiešsaistē 2021. gada 27. maijā un ko organizēja Latvijas Bibliotekāru biedrība (LBB) un Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), dalībnieki, piedaloties Kultūras ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas pašvaldību un bibliotēku pārstāvjiem, kā arī pārstāvjiem no izglītības un kultūras jomas,

atgādinot,

starptautiski paustos viedokļus [IFLA/UNESCO Publisko bibliotēku manifestā](#) (1994), 2005. gada novembrī Ēģiptē, Aleksandrijā, forumā *Bibliotheca Alexandrina* pieņemtajā “[Aleksandrijas manifestā par bibliotēkām un informācijas sabiedrību](#)”, IFLA/UNESCO vadlīnijās attīstībai “[Publisko bibliotēku pakalpojumi](#)” (2008), [Bibliotēku manifestā Eiropai](#) (2019) un [IFLA ziņojumā par attīstības tendencēm 2019](#) (2020), [Lionas deklarācijā par pieeju informācijai un attīstībai](#) (2014), [Seulas deklarācijā par medijpratību un informācijpratību visiem un ikvienam: aizsardzība pret dezinformāciju](#) (2020),

kā arī Latvijas Republikas normatīvos aktos – [Bibliotēku likumā](#) un Ministru kabineta 2001. gada 7. augusta noteikumos Nr. 355 “[Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi](#)” – noteikto,

vienojamies, ka

1. Jau gadsimtu pagastu bibliotēkas ir Latvijas bibliotēku piramīdas pamats – tās ir kopienu centri, nodrošina informācijas, zināšanu un kultūras pieejamību un sniedz daudzveidīgus pakalpojumus iedzīvotājiem visā Latvijā;
2. Pagastu bibliotēkas ir nozīmīgs atbalsts valsts un pašvaldību attīstībai – katrs bibliotēkā ieguldītais eiro ne tikai ļauj ietaupīt ikviena iedzīvotāja personiskos līdzekļus, bet arī iedvesmo savai izaugsmei, kā arī sniedz atbalstu tautsaimniecībai;
3. Pagastu bibliotēkas ir atbalsta punkts vietējās kopienas saliedēšanā – visu sabiedrības grupu iekļaušanā un atvērtas vides nodrošināšanā, kā arī ir vidutājs iedzīvotājiem svarīgu jautājumu risināšanā;
4. Pagastu bibliotēkas sniedz nozīmīgu ieguldījumu lokālās kultūrvides apzināšanā, izpētē un saglabāšanā, veicinot arī sabiedrības līdzdalību kultūras mantojuma nodošanā nākamajām paaudzēm un kvalitatīva brīvā laika pavadīšanā;
5. Pagastu bibliotēkas pilda nozīmīgu lomu sabiedrības pilsoniskās līdzdalības sekmēšanā un demokrātijas veicināšanā – tās piedāvā drošu un neitrālu informatīvo telpu un pārstāv sabiedrības intereses un vajadzības;

un aicinām pašvaldību vadītājus un valsts institūciju pārstāvjus

6. Atbalstīt pagastu bibliotēkas un piešķirt līdzekļus to attīstībai – krājuma veidošanai, e-resursiem, jaunu auditoriju piesaistei, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un sistēmu nodrošināšanai, mūsdienu prasībām atbilstošām telpām un videi – ar mērķi sniegt līdzvērtīgas kvalitātes pakalpojumus visai sabiedrībai neatkarīgi no izglītības un sociālā stāvokļa, īpašu uzmanību veltot sociāli neaizsargāto iedzīvotāju grupām;
7. Līdzsvarot un administratīvi teritoriālās reformas rezultātā nepamatoti nesamazināt esošo pagastu bibliotēku tīklu un bibliotekāru darba slodzi, kā arī nodrošināt bibliotekāra pienākumiem, kompetencei un kvalifikācijai atbilstošu atalgojumu un atbalstu profesionālai izaugsmei;
8. Ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanā ievērot bibliotēku nozares standartus un vadlīnijas un konsultēties ar nozares profesionāļiem, tajā skaitā – Latvijas Bibliotēku padomi un reģionu galveno bibliotēku speciālistiem;
9. Sekmēt pagastu bibliotēku iesaisti lokālās kultūrvides apzināšanā un izpētē ar nolūku saglabāt kultūras mantojumu, fiksēt tagadnes norises un spēcīnāt kopienu identitāti;
10. Stiprināt pagastu bibliotēku lomu sabiedrības medijpratības un informācijpratības veicināšanā un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanā, tādējādi veicinot Latvijas kā demokrātiskas valsts attīstību.